

საქართველოს კანონი

გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის შესახებ

თავი I

ზოგადი დებულებები

მუხლი 1. კანონის მიზანი

ამ კანონის მიზანია გარემოსთვის ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებული საკითხების სამართლებრივი „დამბინძურებელი იხდის“ შესაბამისად.

მუხლი 2. კანონის რეგულირების სფერო

1. ეს კანონი არეგულირებს გარემოსთვის მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების პრევენციასთან, გარემოს ან გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანის შერბილებასთან, გარემოსთვის ზიანის მიყენების განსახორციელებელ ღონისძიებებთან (მათ შორის, გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანის ღონისძიებების განხორციელებასა და გარემოსთვის მიყენებული ზიანისა და გარემოსთვის მიყენებული ანაზღაურებასთან) დაკავშირებულ სამართლებრივ ურთიერთობებს.

2. ამ კანონის მოქმედება, გარდა ამ მუხლის მე-3 პუნქტისა და ამ კანონის მე-3 მუხლის, მე-14 მუხლის მუხლის პირველი-მე-3 პუნქტების დებულებებისა, არ ვრცელდება:

ა) გარემოსთვის ზიანის მიყენების/გარემოსთვის მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების ან გარემოსთვის მიყენების/გარემოსთვის მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების გარდაუვალი საფრთხის არსებობის შემთხვევაში გამოწვეულია:

ა.ა) ფორსმაჟორული სიტუაციით;

ა.ბ) შეიარაღებული კონფლიქტით;

ა.გ) ეროვნულ უსაფრთხოებასთან, ეროვნულ თავდაცვასთან ან/და საერთაშორისო უსაფრთხოებასთან მოქმედებით;

ბ) იმ შემთხვევაზე, როდესაც შეუძლებელია იმ პირის იდენტიფიცირება, რომლის უკანონო ქმედებამ მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა (გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც არსებობს პირისთვის მკაცრი გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის დაკისრების საფუძველი);

გ) კერძო მესაკუთრისთვის ზიანის მიყენებაზე, რაც არ გამორიცხავს ამ კერძო მესაკუთრის უფლებას კანონმდებლობის შესაბამისად მოსთხოვოს ზიანის მიმყენებელს მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;

დ) დიფუზური ემისიით (ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება, ხმაური, ვიბრაცია, ელექტრომაგნიტიზმი) გამოწვეულ შემთხვევაზე;

ე) ამ კანონის ამოქმედებამდე განხორციელებული ქმედებით გარემოსთვის მიყენებულ ზიანსა და გარემოსდაცვითი მნიშვნელოვან ზიანზე;

ვ) ფიზიკური პირის (გარდა „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინდივიდუალური ქმედებით გარემოსთვის მიყენებულ ზიანსა და გარემოსთვის მიყენებულ მნიშვნელოვან ზიანზე;

ზ) შავ ზღვაში მცურავი საშუალებიდან ან საქართველოს ტერიტორიაზე სატრანზიტო ტვირთის გადართობის მიყენებულ ზიანსა და გარემოსთვის მიყენებულ მნიშვნელოვან ზიანზე;

თ) სასარგებლო წიაღისეულისთვის მიყენებულ ზიანსა და მნიშვნელოვან ზიანზე;

ი) ბირთვული და რადიაციული საქმიანობით გარემოსთვის მიყენებულ ზიანსა და გარემოსთვის მიყენებულ ზიანზე.

3. თუ პირის უკანონო ქმედებით გარემოს ზიანი მიადგა, თუმცა გარემოს დაზიანების დონე არ შეესაბამება დანართით („მნიშვნელოვანი ზიანის განმსაზღვრელი კრიტერიუმები“) დადგენილ კრიტერიუმებს, პუნქტის „ვ“-„თ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევაში პირი ვალდებულია გარემოსთვის მიყენებული ზიანი/გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანი ფულადი სახით აანაზღაუროს. გარემოსთვის მიყენებული ზიანის/გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანის ფულადი სახით ანაზღაურების წესს კანონმდებლობით ადგენს საქართველოს მთავრობა.

4. ამ კანონის მოქმედება ვრცელდება იმ შემთხვევაზე, რომელსაც არეგულირებს საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

5. ამ კანონის მოქმედება არ ვრცელდება „ქალაქ თბილისის საზღვრებში და მიმდებარე ტერიტორიაში ნარგავებისა და სახელმწიფო ტყის განსაკუთრებული დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონით მოწესრიგებული ნარგავების დაზიანების, განადგურებისა და ამოძირკვის, აგრეთვე მათი განზრახ დაზიანებისა და გარემოსთვის მიყენებული ზიანის/გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანის ანაზღაურების დაკავშირებულ საკითხებზე.

6. ამ კანონით გათვალისწინებულ სახელმწიფო მართვას, რეგულირებასა და კონტროლს, რომლებიც შესახებ“ საქართველოს კანონით რეგულირებულ საქმიანობას უკავშირდება, ამავე კანონის პრინციპულ ახორციელებს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემავალი იურიდიული პირი – ნავთობისა და გაზის სახელმწიფო სააგენტო.

მუხლი 3. ტერმინთა განმარტება

ამ კანონში გამოყენებულ ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:

ა) გარემო – ბუნებრივი გარემოსა და ადამიანის მიერ სახეცვლილი (კულტურული) გარემოს ერთობლივ ურთიერთდამოკიდებულებაში მყოფ ცოცხალ და არაცოცხალ, შენარჩუნებულ და ადამიანის მიერ შექმნილ ელემენტებს, ბუნებრივ და ანთროპოგენურ ლანდშაფტებს;

ბ) ადამიანის მიერ სახეცვლილი (კულტურული) გარემო – გარემოს ნაწილი, რომელიც მოიცავს ადამიანის ბუნებრივ გარემოს, სახეცვლილ და შერეული ტიპის ეკოსისტემებს, ურთიერთდამოკიდებულებაში მყოფ ელემენტებს და მათ მიერ ჩამოყალიბებულ ანთროპოგენურ ლანდშაფტებს;

გ) გარემოსთვის მიყენებული ზიანი (შემდგომ – ზიანი) – სამრეწველო ავარიით ან/და პირის მიერ გახდომის შემთხვევაში გამოწვეული გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედება. ზიანად არ ჩაითვლება გარემოზე ისეთი ზემოქმედება, რომელიც წინასწარ იყო განსაზღვრული, ამასთანავე, აღნიშნულ ქმედებაზე უფლებამოსილი პირი და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული, შესაბამისი უფლების მიმნიჭებელი

დ) სამრეწველო ავარია – აფეთქება, ხანძარი ან საშიში ნივთიერების (ნივთიერებების) გაჟონვა, რომელიც ობიექტზე ტექნოლოგიური (საწარმოო) პროცესების უკონტროლო განვითარებით და რომელიც უცხო ქვეყნის ადამიანის სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას ან/და გარემოს, როგორც ამ ობიექტის შიგნით, ისე მის გარეგან

ე) ფორსმაჟორული სიტუაცია – კონკრეტულ ტერიტორიაზე მომხდარი სტიქიური მოვლენა (მიწისძვრა ან სხვა, მსგავსი მოვლენა), ბუნებრივი კატასტროფით გამოწვეული კრიზისული ვითარება;

ვ) გარემოსთვის მიყენებული მნიშვნელოვანი ზიანი (შემდგომ – მნიშვნელოვანი ზიანი) – ზიანი, რომელიც მიყენების შემთხვევაში გარემოს დაზიანების დონე შეესაბამება ამ კანონის №1 დანართით („მნიშვნელოვანი განმსაზღვრელი კრიტერიუმები“) დადგენილ კრიტერიუმებს. მნიშვნელოვანი ზიანის ფულადი საზღვარი შემთხვევაში მნიშვნელოვანი ზიანის ოდენობა განისაზღვრება ამ კანონის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტით და საქართველოს მთავრობის კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით;

ზ) ზიანის მიყენების გარდაუვალი საფრთხე – იმის საკმარისი ალბათობა, რომ ახლო მომავალში გარემოს

თ) მკაცრი გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობა – პასუხისმგებლობა, რომელიც ეკისრება საქმიანობის მიუხედავად მისი ბრალეულობისა, თუ ამ კანონის №1 დანართით („მნიშვნელოვანი ზიანის განმსაზღვრელი კრიტერიუმები“) გათვალისწინებული მნიშვნელოვანი ზიანი გამოწვეულია ამავე კანონის №2 დანართით („გარემოსდაცვითი საქმიანობები“) გათვალისწინებული საქმიანობის განხორციელებით ან ამ საქმიანობიდან გამომდინარე

ფ) მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი სანაცვლო/ადეკვატური ღონისძიებები – ღონისძიებათა უზრუნველყოფს დაზიანებული ტერიტორიის მიმდებარე ან სხვა ტერიტორიაზე დაზიანებულის მსარესურსების ან/და მომსახურების შექმნას.

თავი II

ძირითადი დებულებები

მუხლი 4. მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების პრევენცია/შერბილება

1. მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების გარდაუვალი საფრთხის წარმოშობისთანავე საქმიანობის განმავალდებულია:

ა) განახორციელოს მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების პრევენციისთვის/შერბილებისთვის აუცილებელი

ბ) ამ საფრთხის შესახებ სამინისტროს სატელეფონო ცხელი ხაზის მეშვეობით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგინებული წესით, დაუყოვნებლივ შეატყობინოს დეპარტამენტს, თუ, აღნიშნული პირის მიერ ამ პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ყველა აუცილებელი ღონისძიების განხორციელების მიუხედავად, მნიშვნელოვანი ზიანის გარდაუვალი საფრთხე აღმოფხვრილი არ არის.

2. დეპარტამენტი უფლებამოსილია საქმიანობის განმახორციელებელ პირს მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების საფრთხის შესახებ ინფორმაციის (მათ შორის, მისთვის ნებისმიერი პირის მიერ წარდგენილი ინფორმაციის) საფრთხესთან დაკავშირებული ნებისმიერი ინფორმაცია მოსთხოვოს.

3. თუ ამ მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში დადასტურდება მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების გარდაუვალი საფრთხის არსებობა, დეპარტამენტი უფლებამოსილია საქმიანობის განმავალდებულია:

ა) მოსთხოვოს მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების პრევენციისთვის/შერბილებისთვის აუცილებელი ღონისძიების განხორციელება;

ბ) მისცეს რეკომენდაციები მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების პრევენციისთვის/შერბილებისთვის აუცილებელი ღონისძიების განხორციელების შესახებ.

4. საქმიანობის განმახორციელებელ პირს ამ მუხლის მე-3 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ღონისძიებების განუხორციელებლობისთვის ეკისრება ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა.

5. მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების პრევენციისთვის/შერბილებისთვის აუცილებელი ღონისძიებების განხორციელების აკონტროლებს დეპარტამენტი.

6. თუ საქმიანობის განმახორციელებელი პირი არ ასრულებს ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის მე-3 პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს, დეპარტამენტი უფლებამოსილია გარემოსდაცვითი პროგრამის კომისიას აუცილებელი ღონისძიებების განხორციელებასთან დაკავშირებით დააკავშიროს.

7. საქმიანობის სუბიექტი ვალდებულია აანაზღაუროს გარემოსდაცვითი პროგრამიდან ამ მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული ღონისძიებების განსახორციელებლად გაწეული ხარჯები. აღნიშნული ხარჯები მიიმართება საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში, სახელმწიფო ხაზინის ერთიან ანგარიშზე.

მუხლი 5. ზიანის/მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისას განსახორციელებელი ღონისძიებები

1. ზიანის/მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირი ვალდებულია:

ა) მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების შესახებ სამინისტროს სატელეფონო ცხელი ხაზის მეშვეობით, დეპარტამენტს და მიაწოდოს მას შესაბამისი ინფორმაცია;

ბ) განახორციელოს ზიანის/მნიშვნელოვანი ზიანის გავრცელების თავიდან ასაცილებლად ან/და შესაძლებელი ღონისძიებები, გადადგას ყველა შესაძლო ნაბიჯი შესაბამისი დამაბინძურებლების ან/და ზიანის/მნიშვნელოვანი ზიანის გამომწვევი სხვა ფაქტორების დაუყოვნებლივ კონტროლის, შეკავების, მოცილების ან სხვაგვარად მათი შემცირდეს ან აღმოიფხვრას შემდგომი ზიანი/მნიშვნელოვანი ზიანი ან ადამიანის ჯანმრთელობაზე ზიანი ან გარემოს შემდგომი გაუარესება;

გ) აანაზღაუროს ზიანი/მნიშვნელოვანი ზიანი ამ კანონის მე-2 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული მთავრობის კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით დადგენილი წესით, ხოლო ამავე კანონის №1 მუხლის 1-ე პუნქტის 2-ე ქვეპუნქტით („ზიანის განმსაზღვრელი კრიტერიუმები“) გათვალისწინებული მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების შემთხვევაში გამოსასწორებელი ღონისძიებების განხორციელებით;

დ) საკუთარი ხარჯებითა და პასუხისმგებლობით განახორციელოს მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებები;

ე) აანაზღაუროს ამ კანონის მე-8 მუხლის მე-9 პუნქტით, მე-9 მუხლის მე-6 პუნქტითა და მე-11 მუხლის მე-1 პუნქტით გათვალისწინებული ხარჯები;

ვ) მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების დადგენილი წესით შეთანხმებიდან 30 დღის ვადაში საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში, სახელმწიფო ხაზინის ერთიან ანგარიშზე მიმართოს გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის ხარჯთაღრიცხვით განსაზღვრული ღონისძიებების საერთო ღირებულების შესაბამისი თანხის 2% ან ამ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული თანხა, მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის შესრულების საერთო ვადაში პროპორციულად განაწილვადებული, ზემოაღნიშნულ ანგარიშზე მიმართოს.

2. დეპარტამენტი უფლებამოსილია ზიანის/მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირის მიმართოს.

პასუხისმგებლობა, დეპარტამენტის მიერ ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული მნიშვნელოვანი შესახებ გადაწყვეტილების მიღებასთან ერთად.

8. თუ მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირი რამდენიმეა, მათ სოლიდარულ დაეკისრებათ.

მუხლი 7. მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებები

1. მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირისთვის გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის დაკისრება გულისხმობს ამ პირის დავალდებულებას, განახორციელოს ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებები. მათი განხორციელებისას აუცილებელია შემდეგი რიგითი:

ა) გარემოს პირვანდელ (ზიანის მიყენებამდე არსებულ) მდგომარეობაში აღდგენა;

ბ) გარემოს პირვანდელ (ზიანის მიყენებამდე არსებულ) მდგომარეობასთან მიახლოებულ მდგომარეობაში აღდგენა;

გ) დაზიანებული ტერიტორიის მიმდებარე ან სხვა ტერიტორიაზე მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების განხორციელება.

2. მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირი ვალდებულია ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული შესაბამისი ღონისძიებები განახორციელოს დადგენილი წესით მის მიერ შემუშავებული მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის შესაბამისად. ეს გეგმა გამოსასწორებელ ღონისძიებებსაც უნდა მოიცავდეს.

3. მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირი ამ მუხლით გათვალისწინებულ მნიშვნელოვან ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმას შეიმუშავებს და მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების განხორციელებას საკუთარი ხარჯებითა და პასუხისმგებლობით.

4. მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირის მიერ მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების განსაზღვრის კრიტერიუმებსა და მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების წესს კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა.

მუხლი 8. მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების განსაზღვრა

1. მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების განსაზღვრისას თავდაპირველად უნდა განიხილოს შესაძლებელია თუ არა დაზიანებული გარემოს პირვანდელ (ზიანის მიყენებამდე არსებულ) მდგომარეობაში აღდგენა.

2. თუ დაზიანებული გარემოს პირვანდელ (ზიანის მიყენებამდე არსებულ) მდგომარეობაში აღდგენა ვადაში და აღნიშნული არათანაზომიერ ხარჯებს არ მოითხოვს, მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის ეკისრება გარემოს პირვანდელ (ზიანის მიყენებამდე არსებულ) მდგომარეობაში აღდგენის ვალდებულება.

3. თუ დადგინდა, რომ დაზიანებული გარემოს პირვანდელ (ზიანის მიყენებამდე არსებულ) მდგომარეობაში აღდგენა შეუძლებელია ან აღნიშნულის განხორციელება გონივრულ ვადაში შეუძლებელია ან არათანაზომიერ ხარჯებს მოითხოვს, მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელ პირს ეკისრება გარემოს პირვანდელ (ზიანის მიყენებამდე არსებულ) მდგომარეობასთან მიახლოებულ მდგომარეობამდე აღდგენის ვალდებულება.

4. თუ დადგინდა, რომ დაზიანებული გარემოს პირვანდელ (ზიანის მიყენებამდე არსებულ) მდგომარეობაში აღდგენა შეუძლებელია ან აღნიშნულის განხორციელება გონივრულ ვადაში შეუძლებელია ან არათანაზომიერ ხარჯებს მოითხოვს, მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელ პირს ეკისრება დაზიანებული გარემოს მიმდებარე ან სხვა ტერიტორიაზე მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი სანაცვლო/ადეკვატური ღონისძიებების ვალდებულება.

5. თუ დაზიანებული გარემოს პირვანდელ (ზიანის მიყენებამდე არსებულ) მდგომარეობაში აღდგენა შეუძლებელია ან აღნიშნულის განხორციელება გონივრულ ვადაში შეუძლებელია ან არათანაზომიერ ხარჯებს მოითხოვს, მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებამდე არსებულ) მდგომარეობასთან მიახლოებულ მდგომარეობამდე აღდგენა შესაძლებელია ან აღნიშნულის განხორციელება გონივრულ ვადაში შეუძლებელია ან არათანაზომიერ ხარჯებს მოითხოვს, მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირი ვალდებულია:

ა) ამ კანონის მე-6 მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების მიღებიდან არაუგვიანეს ვადაში აღდგენის სააგენტოს წერილობით წარუდგინოს ინფორმაცია ამ მუხლის მე-2 ან მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელების შესაძლებლობის შესახებ;

ბ) ამ კანონის მე-6 მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების მიღებიდან არაუგვიანეს ვადაში აღდგენის სააგენტოს ამ მუხლის შესაბამისად წარუდგინოს მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი პროექტი (მასში მითითებული უნდა იყოს ღონისძიებების ჩამონათვალი და მათი განხორციელების ვალდებულება ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის პროექტს უნდა ერთოდეს აუდიტორის/აუდიტორული დადასტურებული ამ გეგმის პროექტის ხარჯთაღრიცხვა).

6. მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის პროექტი უნდა შეიცავდეს აგრეთვე პირველი-მე-3 პუნქტებით გათვალისწინებული გარემოებების იმავე პუნქტებით დადგენილი რიგობა.

7. ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის ვალდებულია დეპარტამენტის მიერ ამ კანონის მე-6 მუხლის მე-5 პუნქტით განსაზღვრული გადაწყვეტილება არაუგვიანეს 60 კალენდარული დღისა სააგენტოს წარუდგინოს ამ მუხლის პირველი-მე-3 პუნქტებით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელების შესაძლებლობის დასაბუთება, რაც გულისხმობს დაზიანებული ტერიტორიაზე სხვა ტერიტორიაზე მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი სანაცვლო/ადეკვატური ღონისძიებების დასაბუთებას.

8. ამ მუხლის მე-5, მე-6 ან მე-7 პუნქტით გათვალისწინებული ვალდებულების შეუსრულებლობისთვის მიყენებისთვის პასუხისმგებელ პირს ეკისრება ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა საქართველოში დადგენილი წესით. ამავდროულად, თუ მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირი ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრების მიუხედავად, არ ასრულებს ამ მუხლის მე-5 პუნქტით მე-6 ან მე-7 პუნქტით გათვალისწინებულ ვალდებულებას, დეპარტამენტი უფლებამოსილია მიმართოს პროგრამის კომისიას მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის შემუშავებას.

9. გარემოსდაცვითი პროგრამის კომისია დადგენილი წესით შეიმუშავებს რეკომენდაციას მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის შემუშავებისთვის პასუხისმგებელი ორგანოსა და გარემოსდაცვითი თანხების/ასიგნებების ფარგლებში ამ ღონისძიებებისთვის შესაბამისი დაფინანსების განსაზღვრის მიზნით. გარემოსდაცვითი პროგრამის კომისიის აღნიშნული რეკომენდაცია წარედგინება სამინისტროს, რომელიც გადაწყვეტილებას მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის შემუშავებისთვის ორგანოსა და ამ ღონისძიებებისთვის შესაბამისი დაფინანსების განსაზღვრის თაობაზე.

10. მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის შემუშავებისთვის პასუხისმგებელი ორგანო შესაძლებელია განისაზღვროს სამინისტროს სისტემაში შემავალი დაწესებულება, გარდა დეპარტამენტისა.

მუხლი 9. დაზიანებული ტერიტორიის მიმდებარე ან სხვა ტერიტორიაზე განსახორციელებელი მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი სანაცვლო/ადეკვატური ღონისძიებების განსაზღვრა

1. დაზიანებული ტერიტორიის მიმდებარე ან სხვა ტერიტორიაზე განსახორციელებელი მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი სანაცვლო/ადეკვატური ღონისძიებების განსაზღვრისთვის მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით იქმნება დაზიანებული ტერიტორიის მიმდებარე ან სხვა ტერიტორიაზე განსახორციელებელი მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი სანაცვლო/ადეკვატური ღონისძიებების კომისია (შემდგომ – სანაცვლო გამოსასწორებელი ღონისძიებების კომისია).

2. სააგენტო ამ კანონის მე-8 მუხლის მე-7 პუნქტით გათვალისწინებულ დასაბუთებას იხილავს მისი კალენდარული დღის ვადაში. თუ სააგენტო ეთანხმება აღნიშნულ დასაბუთებას, იგი მას წარუდგენს გამოსასწორებელი ღონისძიებების კომისიას, რომელიც განსაზღვრავს დაზიანებული ტერიტორიის მიმდებარე ან სხვა ტერიტორიაზე განსახორციელებელ მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელ სანაცვლო/ადეკვატურ ღონისძიებებს.

3. სანაცვლო გამოსასწორებელი ღონისძიებების კომისიის მიერ განსაზღვრული დაზიანებული ტერიტორიაზე განსახორციელებელი მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი სანაცვლო/ადეკვატური ღონისძიებების შესახებ ინფორმაციას სააგენტო წარუდგენს მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელ პირს. ვალდებულია მისი წარდგენიდან 180 კალენდარული დღის ვადაში სააგენტოს შესათანხმებლად წარუდგინოს ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის პროექტი (მასში მითითებული უნდა იყოს ღონისძიებების განსახორციელების ვალდებულების დასაბუთება).

ლონისძიებების გეგმის პროექტს მისთვის წარდგენიდან 5 კალენდარული დღის ვადაში განათავსებს ვებგვერდზე.

2. დაინტერესებულ პირებს უფლება აქვთ, მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე განთავსებიდან 20 კალენდარული დღის ვადაში ამ ვებგვერდზე სააგენტოს მატერიალურად წარუდგინონ საკუთარი მოსაზრებები/შენიშვნები ამ გეგმის პროექტთან კალენდარული დღის ვადაში იხილავს დაინტერესებული პირების მოსაზრებებს/შენიშვნებს და საჭირო შემთხვევაში უგზავნის მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელ პირს ამ მოსაზრებების/შენიშვნების გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის პროექტში გასათვალისწინებლად.

3. მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირი ვალდებულია დაინტერესებული პირის მოსაზრებების/შენიშვნების მიღებიდან 45 კალენდარული დღის ვადაში სააგენტოს შესათანხმებლად მოსაზრებების/შენიშვნების გათვალისწინებით გადამუშავებული მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი საბოლოო გეგმა.

4. თუ მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირი არ გაითვალისწინებს დაინტერესებულ მოსაზრებებს/შენიშვნებს მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის პროექტში ვალდებულია ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული ვადის ამოწურვამდე სააგენტოს წარუდგინოს მოსაზრებების/შენიშვნების გათვალისწინებაზე უარის თქმის დასაბუთება. ეს დასაბუთება განთავსდება ოფიციალურ ვებგვერდზე.

5. ამ კანონის მე-8 მუხლის მე-9 პუნქტით ან მე-9 მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში პუნქტით გათვალისწინებული ვალდებულების შესრულებას უზრუნველყოფს მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის შემუშავებისთვის პასუხისმგებელი ორგანო.

მუხლი 11. მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის სააგენტოსთან შეთანხმება

1. სააგენტო მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმას იხილავს და ითანხმებს 120 კალენდარული დღის ვადაში. მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირი ვალდებულია სააგენტოსთან შეთანხმებული მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმა.

2. მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირი უფლებამოსილია სააგენტოს მიმართ მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებების შეცვლის თაობაზე. ეს შუამდგომლობა უნდა შეიცავდეს იმის დასაბუთებას, რომ სააგენტოსთან შეთანხმებული ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიების განხორციელება მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსწორებას ან/და ამ ღონისძიების სხვა ღონისძიებით შეცვლა მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის მიზანშეწონილია.

გამოსასწორებლად აუცილებელი და ეფექტიანია ან წარმოიშვა ფორსმაჟორული სიტუაცია, რომელიც გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმაში ცვლილების შეტანას მოითხოვს.

3. მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებების შეცვლისთვის სავალდებულოა ამ კანონის მე-10 მუხლით განსაზღვრული პროცედურების განხორციელება.

4. მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმაში ცვლილების შეტანის შესახებ გადაწყვეტილებას შესაბამისი მიმართვის მისთვის წარდგენიდან 60 კალენდარული დღის ვადაში. აღნიშნული გადაწყვეტილება მიღებამდე ჩერდება იმ გამოსასწორებელი ღონისძიებების განხორციელების ვადის დინება, რომლის საფუძველზეც არის მოთხოვნილი.

5. მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირი ვალდებულია უზრუნველყოს მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის განხილვისთვის, აგრეთვე მასში ცვლილების შეტანის საკითხების ტერიტორიის მიმდებარე ან სხვა ტერიტორიაზე მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი სანაცვლო ღონისძიებების განხორციელების საჭიროების საკითხის განხილვისთვის სააგენტოს მიერ გაწეული ექსპერტიზის, კვლევითი სამუშაოების ღირებულების, საზოგადოებრივი ექსპერტის შრომის ანაზღაურების (ხარჯების) სრულად ანაზღაურება. ამ ხარჯების გაანგარიშებისა და ანაზღაურების წესები დგინდება კანონმდებლობით.

6. სააგენტო უფლებამოსილია მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის შესრულების კონკრეტულ შემთხვევაში ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით შექმნას შედეგად აღნიშნული კომისიის შემადგენლობა და საქმიანობის წესი განისაზღვრება მინისტრის ბრძანებით.

მუხლი 12. მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების განხორციელება და მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის შესრულების ზედამხედველობა

1. მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირი ვალდებულია მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებები განხორციელოს მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმით განსაზღვრულ ვადებში შესაბამისად.

2. მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის შესრულებას ზედამხედველობა უწევს სააგენტოს.

3. მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელ პირს მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის შეუსრულებლობისთვის ეკისრება პასუხისმგებლობა საქართველოს კანონმდებლობით დადგინდებული ვადების განხორციელების ვადების დინება.

4. საქმიანობის განმახორციელებელი პირის შეცვლის შემთხვევაში მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების განხორციელების ვადების დინება გადადის საქმიანობის განმახორციელებელ ახალ პირზე.

მუხლი 13. გარემოსთვის ზიანის მიყენების რისკის ფინანსური უზრუნველყოფა

1. ამ კანონის N² დანართით („გარემოსთვის განსაკუთრებით საშიში საქმიანობები“) გათვალისწინებული განმარტებული პირი ვალდებულია აღნიშნული საქმიანობის დაწყებისთანავე და მისი განხორციელებისას, გარემოსთვის ზიანის მიყენების რისკის ფინანსური უზრუნველყოფის სამუალება.

2. გარემოსთვის ზიანის მიყენების რისკის ფინანსური უზრუნველყოფის სახეებია:

ა) დაზღვევა;

ბ) საბანკო გარანტია.

3. გარემოსთვის ზიანის მიყენების რისკის ფინანსური უზრუნველყოფის ოდენობა განისაზღვრება გარემოსთვის ზიანის მიყენების რისკის შეფასების საფუძველზე და მოიცავს შემდეგ ეტაპებს:

ა) ამ რისკის შეფასებას;

ბ) ამ რისკის დამუშავებას;

გ) ხარჯების იდენტიფიცირებას და განფასებას ყველაზე უარესი სცენარისთვის.

4. გარემოსთვის განსაკუთრებით საშიში საქმიანობის განხორციელებით გარემოსთვის ზიანის მიყენების რისკის ფინანსური უზრუნველყოფის წესს კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით ადგენს საქართველოს მთავრობა.

5. ამ მუხლით გათვალისწინებული გარემოსთვის ზიანის მიყენების რისკის ფინანსური უზრუნველყოფის ვალდებულება საბიუჯეტო დაწესებულებაზე.

მუხლი 14. გარემოსდაცვითი პროგრამის ძირითადი მიზნები და მისი სახსრების განკარგვა

1. გარემოსდაცვითი პროგრამის ძირითადი მიზნებია:

ა) გარემოსთვის ზიანის მიყენების პრევენცია;

ბ) გარემოს მდგომარეობის აღდგენა;

გ) გარემოს მდგომარეობის გაუმჯობესება;

დ) გარემოს კვლევა.

2. გარემოსდაცვითი პროგრამის სახსრებს განკარგავს სამინისტრო გარემოსდაცვითი პროგრამის კომისიის საფუძველზე. გარემოსდაცვითი პროგრამის კომისია თავის საქმიანობას ახორციელებს საჯაროობის პრინციპების დაცვით.

3. გარემოსდაცვითი პროგრამიდან დაფინანსებული ღონისძიებები შეიძლება ემსახუროდეს მხოლოდ პუნქტითა და ამ კანონის მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“, „ბ“ და „დ“-„თ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ გადაწყვეტას და ამავე კანონით განსაზღვრული შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელებას.
4. გარემოსდაცვითი პროგრამის კომისია შედგება საქართველოს საკანონმდებლო ხელისუფლებისა და ხელისუფლების წარმომადგენლებისა და დაინტერესებული პირებისგან.
5. გარემოსდაცვითი პროგრამის კომისიის შემადგენლობა განისაზღვრება და აღნიშნული კომისიის გათვალისწინებული რეკომენდაციების შემუშავების წესი დგინდება საქართველოს მთავრობის დადგენილებით.

მუხლი 15. გარემოსდაცვითი პროგრამის დაფინანსების წყარო

1. გარემოსდაცვითი პროგრამის დაფინანსების წყაროა საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტი.
2. ამ კანონის მე-4 მუხლის მე-7 პუნქტითა და მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „ე“ და „ვ“ ქვეპუნქტებში დადგენილი თანხები, აგრეთვე ზიანის ფულადი სახით ანაზღაურების შედეგად გადახდილი თანხები მიიმართება სახელმწიფო ბიუჯეტში, სახელმწიფო ხაზინის ერთიან ანგარიშზე.

მუხლი 16. გარემოსდაცვითი პროგრამიდან დაფინანსებული ღონისძიებების განხორციელება და მონიტორინგი

გარემოსდაცვითი პროგრამის კომისიის რეკომენდაციის საფუძველზე სამინისტრო თავისი გადაწყვეტილებით განსაზღვრავს გარემოსდაცვითი პროგრამიდან დაფინანსებული ღონისძიებების განხორციელებისთვის პასუხისმგებელ პირს (დეპარტამენტისა) ან/და ამ ღონისძიებების განხორციელებაზე ზედამხედველობის განმახორციელებელს. უფლებამოსილია განახორციელოს შესაბამისი ღონისძიების მომსახურების შესყიდვა.

თავი III

ადმინისტრაციული სამართალდარღვევები, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოების წესი და სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა

მუხლი 17. გარემოსთვის მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების გარდაუვალი საფრთხის შესახებ ან მნიშვნელოვანი შეუტყობინებლობა

გარემოსთვის მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების გარდაუვალი საფრთხის შესახებ ან მნიშვნელოვანი შეუტყობინებლობა გამოიწვევს პირის დაჯარიმებას 5 000 ლარიდან 10 000 ლარამდე.

მუხლი 18. დაზიანებული გარემოს პირვანდელ (ზიანის მიყენებამდე არსებულ) მდგომარეობაში აღდგენის (ზიანის მიყენებამდე არსებულ) მდგომარეობასთან მიახლოებულ მდგომარეობამდე აღდგენის შესაძლებლობის ინფორმაციის წარუდგენლობა

დაზიანებული გარემოს პირვანდელ (ზიანის მიყენებამდე არსებულ) მდგომარეობაში აღდგენის ან პირვანდელ (ზიანის მიყენებამდე არსებულ) მდგომარეობასთან მიახლოებულ მდგომარეობამდე აღდგენის შესაძლებლობის წარუდგენლობა გამოიწვევს პირის დაჯარიმებას 5 000 ლარის ოდენობით.

მუხლი 19. გარემოსთვის ზიანის მიყენების პრევენციისთვის/შერბილებისთვის აუცილებელი ღონისძიებების განუხორციელებლობა

გარემოსთვის ზიანის მიყენების პრევენციისთვის/შერბილებისთვის აუცილებელი ღონისძიებების განუხორციელებლობა გამოიწვევს დაჯარიმებას 10 000 ლარიდან 20 000 ლარამდე.

მუხლი 20. ზიანის/მნიშვნელოვანი ზიანის გავრცელების თავიდან ასაცილებლად ან/და შესარბილებლად ღონისძიებების განუხორციელებლობა

ზიანის/მნიშვნელოვანი ზიანის გავრცელების თავიდან ასაცილებლად ან/და შესარბილებლად აუცილებელი ღონისძიებების განუხორციელებლობა გამოიწვევს დაჯარიმებას 20 000 ლარიდან 40 000 ლარამდე.

მუხლი 21. ამ კანონის მე-15 მუხლით გათვალისწინებული თანხების საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხაზინის ერთიან ანგარიშზე ჩარიცხვის ვალდებულების შეუსრულებლობა

ამ კანონის მე-15 მუხლით გათვალისწინებული თანხების საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში, საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხაზინის ერთიან ანგარიშზე ჩარიცხვის ვალდებულების შეუსრულებლობა გამოიწვევს პირის დაჯარიმებას 5 000 ლარის ოდენობით.

მუხლი 22. მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის ან/და განსახორციელებელი ღონისძიებების შესახებ დასკვნის წარდგენის მოთხოვნების შეუსრულებლობა

1. გარემოსთვის მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირის მიერ მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის ან/და განსახორციელებელი ღონისძიებების შესახებ დასკვნის წარდგენის მოთხოვნების შეუსრულებლობა გამოიწვევს ამ პირის დაჯარიმებას 1 000 ლარის ოდენობით.

3. ამ კანონით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის შედგენის უფლებას ორგანოს თანამშრომლის მიერ უფლების განხორციელებასა და მოვალეობის შესრულებაში ხელის შეშლის დაჯარიმებას 5 000 ლარის ოდენობით.

მუხლი 26. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოება

1. ამ კანონით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოება და სისხლისხორციელება ამავე კანონითა და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით განისაზღვრება.
2. ამ კანონის მე-17-24-ე მუხლებითა და 25-ე მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული ქმედება, ჩადენილი გამოიწვევს შესაბამისი მუხლით/პუნქტით გათვალისწინებული მაქსიმალური ჯარიმის გაორმაგებას.
3. სამართალდამრღვევისთვის ამ თავით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობის დაკისრება არ ათავსებს განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულებისგან.
4. ამ კანონის მე-17-25-ე მუხლებით გათვალისწინებულ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა დეპარტამენტი.
5. რაიონული (საქალაქო) სასამართლო განიხილავს ამ კანონის მე-17-25-ე მუხლებით გათვალისწინებულ სამართალდარღვევათა საქმეებს.
6. სამართალდამრღვევს უფლება აქვს, ამ კანონით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შედეგად აღადგინოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი გაასაჩივროს სასამართლოში.

მუხლი 27. სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა

1. გარემოსთვის მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენების შემთხვევაში მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის საკითხი რეგულირდება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით.
2. მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის გარემოსდაცვით პასუხისმგებლობას.

თავი IV

გარდამავალი და დასკვნითი დებულებები

მუხლი 28. კანონის ამოქმედებასთან დაკავშირებული გარდამავალი დებულებები

1. 2022 წლის 1 ივლისამდე პირის მიერ განხორციელებული უკანონო ქმედებით გამოწვეული ზიანი დაანგარიშდეს და ანაზღაურდეს 2022 წლის 1 ივლისამდე არსებული წესით, ხოლო თუ 2022 წლის 1 ივლისის შემდეგ განხორციელებული უკანონო ქმედებით გარემოსთვის ზიანის/მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის აქვს ამ ზიანის/მნიშვნელოვანი ზიანის ანაზღაურების ვალდებულება (არ არსებობს კანონიერ ძალაში გადაწყვეტილება), მას უფლება აქვს, 2024 წლის 1 დეკემბრამდე მიმართოს დეპარტამენტს და მოსთხოვოს გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის ან მკაცრი გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის პროცედურების მასზე გავრცელება.

2. თუ პირი გამოიყენებს ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ უფლებას, იგი დაკარგავს ზიანი/მნიშვნელოვანი ზიანი 2022 წლის 1 ივლისამდე არსებული წესით ანაზღაუროს.

3. თუ პირი გამოიყენებს ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ უფლებას, ზიანი/მნიშვნელოვანი ზიანი და მას გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობა ან მკაცრი გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობა დაეკისრება განსაზღვრულ შემთხვევებში და დადგენილი წესით.

4. ამ კანონის №2 დანართით („გარემოსთვის განსაკუთრებით საშიში საქმიანობები“) გათვალისწინებული საქმიანობის განმახორციელებელ პირს, რომელმაც აღნიშნული საქმიანობა 2026 წლის 1 სექტემბრამდე მე-13 მუხლით განსაზღვრული ვალდებულება წარმოემოხა 2026 წლის 1 სექტემბრიდან.

საქართველოს 2023 წლის 29 ივნისის კანონი №3387 – ვებგვერდი, 30.06.2023წ.

მუხლი 29. კანონის ამოქმედებასთან დაკავშირებით გამოსაცემი/მისაღები და ძალადაკარგულად გამოცხადებული სამართლებრივი აქტები და განსახორციელებელი ღონისძიებები

1. მინისტრმა 2022 წლის 1 ივლისამდე გამოსცეს ბრძანება „დაზიანებული ტერიტორიის მიმდებარე განსახორციელებელი მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი სანაცვლო/ადეკვატური ღონისძიებების კომისიის დებულების დამტკიცების შესახებ“.

2. საქართველოს მთავრობამ:

ა) 2022 წლის 1 ივლისამდე მიიღოს შემდეგი დადგენილებები:

ა.ა) „გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ფულადი სახით ანაზღაურების წესის შესახებ“;

ა.ბ) „გარემოსთვის მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენებისთვის პასუხისმგებელი პირის მიერ მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების განსაზღვრის კრიტერიუმებისა და მნიშვნელოვანი ზიანის გამოსასწორებელი ღონისძიებების გეგმის შედგენის წესის შესახებ“;

ა.გ) „გარემოსდაცვითი პროგრამის კომისიის შემადგენლობის განსაზღვრისა და მისი დებულების და

ა.დ) „დაზიანებული ტერიტორიის მიმდებარე ან სხვა ტერიტორიაზე განსახორციელებელი მნიშვნელოვანი გამოსასწორებელი სანაცვლო/ადეკვატური ღონისძიებების შერჩევის წესის შესახებ“;

ბ) 2025 წლის 1 სექტემბრამდე მიიღოს დადგენილება „გარემოსთვის განსაკუთრებით საშიში საქმიანობების გარემოსთვის ზიანის მიყენების რისკის ფინანსური უზრუნველყოფის წესის შესახებ“.

3. 2022 წლის 1 ივლისიდან ძალადაკარგულად გამოცხადდეს „საშიში ნივთიერებებით გამოწვეული ზიანის შესახებ“ საქართველოს 1999 წლის 23 ივლისის კანონი (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე, N°40/4)

4. სააგენტომ და დეპარტამენტმა 2022 წლის 1 იანვრიდან უზრუნველყონ ამ კანონით მათთვის დაკისრებული შეუფერხებლად შესასრულებლად საჭირო სტრუქტურული ქვედანაყოფების შესაქმნელად ან/და მოთხოვნილობებზე დასანიშნად შესაბამისი კონკურსების გამოსაცხადებლად საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სათანადო ღონისძიებების განხორციელება.

საქართველოს 2023 წლის 29 ივნისის კანონი N°3387 – ვებგვერდი, 30.06.2023წ.

მუხლი 30. კანონის ამოქმედება

1. ეს კანონი, გარდა ამ კანონის პირველი–28-ე მუხლებისა და N°1 და N°2 დანართებისა, ამოქმედდეს

2. ამ კანონის პირველი–მე-12 და მე-14–28-ე მუხლები და N°1 და N°2 დანართები ამოქმედდეს 2022 წლის

3. ამ კანონის მე-13 მუხლი ამოქმედდეს 2026 წლის 1 სექტემბრიდან.

საქართველოს 2023 წლის 29 ივნისის კანონი N°3387 – ვებგვერდი, 30.06.2023წ.

საქართველოს პრეზიდენტი

სალომე ზურაბიძე

თბილისი,

2 მარტი 2021 წ.

N244-IVმს-Xმპ

+

დანართი №1

მნიშვნელოვანი ზიანის განმსაზღვრელი კრიტერიუმები

1. ბიომრავალფეროვნება:

ა) საქართველოს „წითელი ნუსხის“ შემდეგ კატეგორიებში შეტანილი 1 (ერთი) ინდივიდი მაინც განადგურდა ან ისე დაზიანდა, რომ წარმოიქმნა მისი განადგურების საფრთხე;

ა.ა) გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ტაქსონი – EN (Endangered);

ა.ბ) გადაშენების უკიდურესი საფრთხის წინაშე მყოფი ტაქსონი – CR (Critically Endangered);

ა.გ) ეროვნულ დონეზე გადაშენებული – RE (Regionally extinct);

ბ) „ევროპის ველური ბუნებისა და ბუნებრივი ჰაბიტატების დაცვის კონვენციით“ (ბერნის კონვენციით)

ბ.ა) მკაცრად დაცული სახეობის 1 (ერთი) ინდივიდი მაინც, რომელიც ამავდროულად შეტანილია საქართველოს „წითელი ნუსხის“ შემდეგ კატეგორიებში: გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ტაქსონი – EN (Endangered), გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფი ტაქსონი – CR (Critically Endangered), ეროვნულ დონეზე გადაშენებული – RE (Regionally extinct) განადგურდა ან ისე დაზიანდა, რომ წარმოიქმნა მისი განადგურების საფრთხე;

ბ.ბ) დაცული სხვა, დანარჩენი სახეობების ინდივიდები განადგურდა ან ისე დაზიანდა, რომ წარმოიქმნა მათი განადგობრივი პოპულაციების განადგურების საფრთხე;

გ) სახელმწიფო ნაკრძალი, ეროვნული პარკი, ბუნების ძეგლი, აღკვეთილი მთლიანად ან ნაწილობრივად განადგურდა ან შექმნის მიზანი ან/და დანიშნულება დაეკარგა; 0,01%-ზე მეტი

დ) ზურმუხტის ქსელის ტერიტორია ისე დაზიანდა, რომ შექმნის მიზანი ან/და დანიშნულება დაეკარგა;

ე) რამსარის ტერიტორია ისე დაზიანდა, რომ შექმნის მიზანი ან/და დანიშნულება დაეკარგა;

ვ) ტყის 0.5 ჰექტარზე მეტი ფართობი ისე დაზიანდა/განადგურდა, რომ ამ ტყემ დაკარგა მისთვის განკუთვნილი შეუძლებელია მისი ნაწილობრივი ან სრული აღდგენა.

2. მიწა:

ა) სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის 500 კვ. მ ან მეტი ფართობი დაბინძურებულია (დაბინძურებულია) მეტაჯერ აღემატება საბაზისო მდგომარეობას) ან სრულად დეგრადირებულია;

ბ) სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის 1500 კვ. მ ან მეტი ფართობი დაბინძურებულია (დაბინძურებულია) საბაზისო მდგომარეობას) ან/და დეგრადირებულია;

გ) სახელმწიფო ტყის ტერიტორიაზე არსებული მიწის 500 კვ. მ ან მეტი ფართობი დაბინძურებულია (დაბინძურებულია) აღემატება საბაზისო მდგომარეობას) ან/და დეგრადირებულია;

დ) ზურმუხტის ქსელის, რამსარის ან/და ნებისმიერი კატეგორიის დაცულ ტერიტორიაზე არსებული ფართობი დაბინძურებულია (დაბინძურების დონე აღემატება საბაზისო მდგომარეობას) ან/და დეგრადირებულია;

3. წყალი:

ა) ზედაპირული წყლის ობიექტი დაიშრიტა (მდინარის შემთხვევაში დაიშრიტა მდინარის კალაპოტის მანძილზე);

ბ) ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩაშვებულ ჩამდინარე წყალში დამაბინძურებელ ნივთიერებათა რაოდენობა აღემატება დადგენილ ნორმებს;

გ) წყლის ობიექტზე მავნე ზემოქმედებამ თევზის რესურსი გაანადგურა.

დანართი №2

საქართველოს 2023 წლის 29 ივნისის კანონი №3387 – ვებგვერდი, 30.06.2023წ.

გარემოსთვის განსაკუთრებით საშიში საქმიანობები

1. გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის I დანართით გათვალისწინებული საქმიანობები; საქმიანობები, რომლებიც გაცემულია იმავე კოდექსით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება ან/და 2018 წლის 15 თებერვლის დადგენილებით გარემოზე ზემოქმედების სფეროში შესაბამისი აღმჭურველი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების საფუძველზე, რომლებსაც გაცემულია მიმდინარე საქმიანობის გაგრძელების შესახებ გადაწყვეტილება ან რაიმე სახის გადაწყვეტილების გაცემას.

2. გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის II დანართით გათვალისწინებული საქმიანობები, რომლებიც გაცემულია იმავე კოდექსით გათვალისწინებული სკრინინგის პროცედურის შედეგად დაექვემდებარება გარემოზე ზემოქმედების

3. ნარჩენების მართვის კოდექსის 26-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ ტვირთების გადაზიდვის რეგულირების სფეროში.
4. სახიფათო ტვირთების გადაზიდვა, რომელიც შედის „ტექნიკური რეგლამენტის – „სატრანსპორტ ტვირთების გადაზიდვის წესის“ დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 15 თებერვლის დადგენილების რეგულირების სფეროში.
5. სახიფათო ტვირთის გადაზიდვა, რომელიც შედის „საჰაერო ტრანსპორტით სახიფათო ტვირთის გადაზიდვის რეგულირების შესახებ“ სსიპ – სამოქალაქო ავიაციის სააგენტოს დირექტორის 2013 წლის 27 დეკემბრის დადგენილების რეგულირების სფეროში.
6. ხე-ტყის დამზადების სპეციალური ლიცენზიით გათვალისწინებული საქმიანობა.
7. სამონადირეო მეურნეობის სპეციალური ლიცენზიით გათვალისწინებული საქმიანობა.
8. საქართველოს ტყის კოდექსით გათვალისწინებული ხე-ტყის დამზადება.
- [9. „სამრეწველო ემისიების შესახებ“ საქართველოს კანონის I დანართით განსაზღვრული საქმიანობა
წლის 1 სექტემბრიდან]